

Ljubljana, 30. 3. 2020

**VLADI RS
DRŽAVNEMU ZBORU RS
POSLANSKIM SKUPINAM DZ RS
DRŽAVNEMU SVETU RS**

Stališča spodaj navedenih reprezentativnih sindikalnih central k predlogu ZAKONA O INTERVENTNIH UKREPIH ZA ZAJEZITEV EPIDEMIJE COVID-19IN OMILITEV NJENIH POSLEDIC ZA DRŽAVLJANE IN GOSPODARSTVO

Splošno

Zakon obsega rešitve, ki jih v veliki meri podpiramo, v nadaljevanju pa posredujemo predloge za dopolnitev oziroma spremembe rešitev. Ker je časa za temeljito preučitev izjemno kratek, pri čemer se zavedamo nujnosti sprejetja zakona, smo povzeli rešitve na kratko, pripravljeni smo jih širše pojasniti, vsekakor pa bomo predloge, ki v tem zakonu ne bodo upoštevani, skupaj še z nekaterimi, predlagali v uvrstitve v naslednji paket zakonov s tega področja.

Iz predloga zakona je v tč.2.3 (zadnja alineja 1.odst.)med drugim navedeno, da predlog zakona na področju dela in plačevanja prispevkov za socialno varnost predlaga uvedbo »začasnega denarnega nadomestila plače zaradi izgube zaposlitve«. Te rešitve ni. Kljub najavi, da bodo delavci, ki jim bo v času veljavnosti Zakona vsi, ki jim je prenehalo delovno razmerje upravičeni do nadomestila na Zavodu od prvega dne izgube zaposlitve, je določilo izpadlo. **Obrazložitev poglobitvni rešitev iz Zakona in sam tekst zakona sta si v nasprotju.**

Zato predlagamo, da se zakon v tem delu dopolni in sicer na način, da se **začasno denarno nadomestilo plače zaradi izgube zaposlitve v času epidemije, prizna vsaki osebi, ki ji je od dneva razglasitve epidemije(t.j. od 12.03.2020 dalje) prenehala pogodba o zaposlitvi iz poslovnih razlogov, razloga nesposobnosti ali razloga invalidnosti oziroma zaradi izteka čas za katerega je bila sklenjena. Uveljavljanje tovrstne pravice »začasnega denarnega nadomestila plače zaradi izgube zaposlitve« pa nima vpliva na kasnejšo uveljavljanje pravice do denarnega nadomestila za čas brezposelnosti po določbah ZUTD.**

Navedeno je tudi, da zakon ureja znižanje plačil članom nadzornih svetov in neizvršnim članom upravnih odborov gospodarskih družb v neposredni in posredni večinski državni lasti, vendar tega v zakonskem besedilu ni.

K 1. členu: Zadnji odstavek naj se spremeni, tako da bo glasil »(3) Izraz »višja sila«, uporabljen v 1.1. podpoglavju 1. poglavja ter v 9. poglavju III. dela tega zakona, v tem zakonu pomeni epidemijo COVID-19.«

Obrazložitev: Izraz višja sila se uporablja tudi v 9. poglavju tega zakona.

K 22. členu: Naj se dopolni, tako da bo glasil:

»22. člen

(upravičeni delodajalec)

(1) Pravico do ukrepa povračila celotnega ali delnega nadomestila plač iz prejšnjega člena lahko uveljavlja vsak delodajalec v Republiki Sloveniji, razen:

– neposredni ali posredni proračunski uporabnik, kot je opredeljen v zakonu, ki ureja javne finance, katerega delež prihodkov iz javnih virov je bil v letu 2019 višji od 70 odstotkov.

(2) Do pomoči so upravičeni tisti delodajalci, ki jim bodo po njihovi oceni prihodki v prvem polletju 2020 upadli za več kot 20% glede na isto obdobje leta 2019 in v drugem polletju 2020 ne bodo dosegli več kot 20% rast prihodkov glede na isto obdobje leta 2019. V primeru, da ta pogoj pomoči ob predložitvi letnih poročil za leto 2020 ne bo dosežen, bo moral upravičenec naknadno vrniti celotno pomoč iz prvega odstavka tega člena.«

Obrazložitev: Potrebno je natančno določiti, kdo je upravičeni delodajalec, da se s tem odpravi vsakršna nejasnost glede kroga subjektov, na katere se določba nanaša. Prav tako je naj se jasno zabeleži, da je subvencija vezana na navedene pogoje, ne pa tudi npr. sama višina nadomestila plače za posameznega delavca, ne glede na to, kje je zaposlen. Tako tudi obrazložitev k temu členu!

Dodajamo, da ni jasno, zakaj so posredni proračunski uporabniki, ki niso neposredno financirani iz proračuna ali drugih javnih virov, izključeni iz pomoči države. Zaradi specifičnega načina financiranja utegne tudi pri delodajalcih v javnem sektorju priti do težav v poslovanju in napotitve zaposlenih na čakanje in smiselno bi bilo ukrep povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo in zaradi odsotnosti iz razloga višje sile ter oprostitve plačila prispevkov razširiti tudi na te delodajalce.

K 23. členu: Naj se spremeni, tako da bo glasil:

»23. člen

(časovna omejitev)

Delodajalec lahko napoti posameznega delavca na začasno čakanje na delo, ki lahko traja najdlje do 31. maja 2020.«

Obrazložitev: Bolj jasno zapisati, enako kot v obrazložitvi. Sicer bi bilo moč razumeti, da ga lahko pošlje na čakanje najkasneje 31.5.2020, ki pa ni tudi končni datum čakanja.

K 2. odst. 24. člena: Naj se črta besedilo »do sedem zaporednih dni v tekočem mesecu« Na koncu tega odstavka se naj doda stavek, ki glasi: Za čas opravljanja dela pripada delavcu plača v skladu s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi.

Obrazložitev: Zakaj samo za sedem (delovnih ali navadnih?) dni? Kaj če delodajalec ponovno zagotovi delo za vse zaposlene? Ali je rotacija iz prejšnjega interventnega zakona ukinjena, sedaj ko ni minimalne kvote čakajočih? Bo lahko delodajalec večkrat vložil vlogo, za vsakega delavca posebej (po 10. členu prejšnjega interventnega zakona je dopustna samo 1 vloga). Z dopolnitvijo tega odstavka se jasneje določi prejemek, ki ga mora delavec prejeti za čas ko opravlja delo kljub temu, da je v osnovi še vedno v veljavi sklep o napotitvi na čakanje na delo.

K 3. odst. 24. člena: Naj se spremeni in sicer tako, da se glasi:

(3) Če je bila plača delavca znižana v času epidemije bodisi zaradi določitve krajšega polnega delovnega časa pri delodajalcu bodisi iz drugih razlogov, se za določitev osnove za nadomestilo plače

za čas začasnega čakanja na delo upošteva plača ali osnova za nadomestilo plače iz zadnjih treh mesecev pred znižanjem plače.«

Obrazložitev: Določba 3.odst. 24. člena ne vsebuje, ne predvideva situacije, ko je delodajalec z namenom zmanjševanja stroškov dela v času epidemije, že znižal plače zaposlenih delavcem in hkrati obdržal polni delovni čas.

K 5. odst. 24. člena: Napačen sklic!

K 25. členu: Napačen sklic na 23. člen, je mišljen 22. člen? Briše se naj tudi besedna zveza »...in drugih objektivnih razlogov«. Brisanje te besedne zveze je potrebno iz razloga večje jasnosti pojma višje sile po tem zakonu.

K 2. odst. 26. člena: Naj se črta besedilo »in ne višje od povprečne plače v Republiki Sloveniji.«.

Obrazložitev: Država naj omeji najvišji nivo sofinanciranja, enako kot v prejšnjem zakonu, ne pa tudi najvišje nadomestilo. Minimalno nadomestilo naj se določi zaradi varovanja socialnega položaja zaposlenih, ni pa razumljivo, zakaj samo pri višji sili, ne pa tudi pri čakanju na delo. Predlog je neskladen tudi s poglavjem o javnih uslužbencih, ki omejitev po predlogu ne bi imeli.

K prvem odstavku 28. člena: Določba prvega odstavka se nekoliko razlikuje od drugega odstavka – v prvem odstavku je govora o "prispevkih zavarovanca", v drugem odstavku pa o "prispevkih za vsa socialna zavarovanja". Predlagamo, da se termini poenotijo in se povsod uporablja termin »prispevki za vsa socialna zavarovanja, vključno s prispevkom za poklicno pokojninsko zavarovanje.«.

K 2. odst. 28. člena: Naj se črta besedilo »na podlagi šestega odstavka 137. člena ZDR-1«. Naj se za besedilom »vsaj socialna zavarovanja« doda besedilo »vključno s prispevkom za poklicno pokojninsko zavarovanje«.

Obrazložitev: Sklic na višjo silo, kot jo definira 1. člen tega zakona, zadostuje, sklic na 137. člen ZDR-1 bi lahko pomenil nižje nadomestilo za višjo silo, kot ga določa ta zakon. Glede na prvi odstavek 24. člena, da delavec v času čakanja na delo ohrani vse pravice iz delovnega razmerja in v povezavi s tem odstavkom je potrebno tukaj posebej omeniti tudi plačilo prispevka za poklicno pokojninsko zavarovanje.

K 3. odst. 28. člena: Krog delodajalcev naj se poenoti s 22. členom, zakaj prihaja do razlik?!

K 2. in 3. odst. 29. člena: Naj se spremenita, tako da glasita:

»(2) Pravice do povračila izplačanih nadomestil plače iz prejšnjega odstavka ne more uveljavljati delodajalec:

- ki ne izpolnjuje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ, če ima neplačane zapadle obveznosti na dan vložitve vloge. Šteje se, da delodajalec ne izpolnjuje obveznosti iz te alineje tudi, če na dan oddaje vloge ni imel predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let do dne oddaje vloge;

- ki v zadnjih treh mesecih pred mesecem napotitve na začasno čakanje na delo ni redno izplačeval plač oziroma prispevkov za socialno varnost;

- ki je v obdobju upravičenosti uveljavljanja povračil nadomestila plače po tem zakonu pričel s postopki odpovedi pogodb o zaposlitvi ali odpovedal pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov,

razen če je podjetje pred razglasitvijo epidemije sprejelo Program reševanja presežnih delavcev in je bil v postopku oblikovanja programa, v skladu z 99. členom ZDR-1, vključen sindikat.

- ki ne bo predložil pisne izjave, s katero se zaveže ohraniti delovna mesta delavcev na začasnem čakanju na delo najmanj šest mesecev po začetku začasnega čakanja na delo.

- če je nad njim uveden postopek stečaja

- ki na podlagi odredbe pristojnega inšpektorata ni v roku odpravil kršitve s področja zdravja in varstva pri delu oziroma sprejel odrejenih ukrepov za varno opravljanje dela.

(3) Vlogi iz prvega odstavka tega člena za delavca na začasnem čakanju na delo delodajalec priloži izjavo iz 25. In 2. odstavka 29. člena tega zakona, za katere pravilnost kazensko in materialno odgovarja, ter dokazila o napotitvi delavcev na začasno čakanje na delo zaradičasne nezmožnosti zagotavljanja dela iz poslovnega razloga«

Obrazložitev: Pričakujemo vključitev zavez po prepovedi odpuščanja zaposlenih iz poslovnih razlogov, skladno z namenom zakona.

K 6. odst. 29. člena: Naj se črta besedilo »za obdobje od 1. aprila 2020«.

Obrazložitev: Nadomestilo p tem zakonu naj se uveljavlja od pričetka epidemije oz. od 13. 03.2020.

K 9. odst. 29. člena: Naj se spremeni, tako, da bo glasil:

»Povračilo nadomestila plače, razen za delavce, za katere plačilo nadomestila plače ne bremeni delodajalca, se delodajalcu izplačuje mesečno, v sorazmernem deležu ali v celoti, in sicer 15. dan tekočega meseca izplačila nadomestila plače po tem zakonu.«

Obrazložitev: predviden rok izplačila subvencij bo za večino delodajalcev v težavah bistveno predolg.

K 30. členu: Iz zakona ne izhaja, da bo prišlo do sklenitve kakršne koli pogodbe, kot je to primer pri interventnem zakonu?

K 2. odst. 31. člena: V določbi 2.odst. 31.člena predlagamo, da se zraven prepovedi nadurnega dela doda tudi prepoved začasne prerazporeditve delovnega časa. Velikokrat se namreč z začasno prerazporeditvijo delovnega časa poskuša delodajalec izogniti nadurnemu delu in s tem plačilu višje urne postavke.

K 31. členu: Naj se doda nov, tretji odstavek: »(3) V obdobju iz prvega odstavka tega člena in še 2 meseca po prenehanju tega obdobja delodajalec svojim zaposlenim ne sme odpovedati pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga.« Dosedanji tretji do peti odstavek se preštevilčijo.

Obrazložitev: Glede na namen zakona je nujno potrebno postaviti omejitve odpuščanja pri delodajalcih, ki bodo koristili subvencije države za ohranitev delovnih mest.

K 32. členu:

Predlagamo, da nadzor nad izvajanjem zakona poleg Inšpektorata RS za delo opravljajo tudi inšpektorji Finančne uprave RS.

K 1. odst. 33. člena: Naj se za besedilom »Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje« doda besedilo »ter poklicno zavarovanje«.

Obrazložitev: Predlagamo, da se doda obvezno dodatno pokojninsko zavarovanja oziroma pokojninsko zavarovanje.

K 2. odst. 33. člena: Naj se spremeni, tako da glasi: **»(2) Delodajalci iz prejšnjega odstavka vsakemu zaposlenemu, ki v času epidemije opravlja delo po pogodbi o zaposlitvi, razen delavcev, ki delo opravljajo na domu, in čigar seštevek zadnje izplačane mesečne plače in nadomestila plače ni presegel trikratnika minimalne plače oziroma sorazmerno nižjega zneska, če je delavec zaposlen s krajšim delovnim časom od polnega, izplačajo mesečni krizni dodatek v višini 500 eurov, ki je oproščen plačila vseh davkov in prispevkov. S kolektivno pogodbo se lahko določi višji mesečni krizni dodatek. Delavcu, ki je zaposlen s krajšim delovnim časom od polnega (razen delavcev, ki so zaposleni s krajšim delovnim časom v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, predpisi o zdravstvenem zavarovanju ali predpisi o starševskem dopustu), pripada sorazmerno nižji znesek mesečnega kriznega dodatka.**

Obrazložitev: Predlagatelj je tukaj upošteval predloge sindikalnih central. Kljub temu predlagamo, da se višji dodatek lahko določi s kolektivnimi pogodbami, ker je predlagani znesek v veliko primerih nižji od dodatka v JS (65% osnovne plače po KPJS). Predlagano besedilo odpravlja nekatere nejasnosti glede tega, ali dodatek pripada tudi delavcem, ki delajo od doma in delavcem in kakšen dodatek pripada delavcem, ki delajo krajši delovni čas od polnega.

K tretjem odstavku 33. člena:

Iz tretjega odstavka 33. člena se črta besedilo **»ter finančne in zavarovalniške dejavnosti, ki spadajo v skupino K po standardni klasifikaciji dejavnosti«**.

Z Vladnim Odlokom o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom v Republiki Sloveniji so se zaprle poslovalnice zavarovalnic (ne pa tudi banke) pri čemer delo v zavarovalnicah in drugih finančnih organizacijah poteka na trenutnim razmeram prilagojen način. To pomeni, da je poleg delavcev, ki delo opravljajo (npr. na domu ali pa v prostorih delodajalca) tudi veliko število delavcev na čakanju na delo doma. Tisti, ki delo opravljajo na delovnih mestih, npr. v bankah, pa so prav tako lahko izpostavljeni tveganjem. Zakaj naj bi bil njihov položaj drugačen od položaja ostalih zaposlenih v zasebnem sektorju, nam ni jasno.

Prepričani smo, da bi morali biti do omenjenih ukrepov upravičeni res vsi delodajalci iz zasebnega sektorja, torej tudi delodajalci, ki opravljajo finančno ali zavarovalniško dejavnost, ki spada v skupino K po standardni klasifikaciji dejavnosti. Ne vidimo nikakršnih razlogov, da bi ta skupina bila izvzeta.

K 2.odst.35.člena: spremeni se prva alineja in sicer tako, da glasi: **vsaj 25% zmanjšanje prihodkov upravičenca iz prejšnjega člena v obdobju januar – april 2020 v primerjavi s prihodki v obdobju januar-april 2019.**

Obrazložitev: Na ta način se pridobi precej bolj verodostojen podatek o morebitnem izpadu prihodkov. Veliko upravičencev namreč nima vsak mesec enak ali podoben obseg dela in s tem enakih oziroma podobnih prihodkov ampak le ti varirajo od meseca do meseca.

K 1,odst. 39.členu: napačen sklic na določbo 20.člena zakona

K 2.odst. 46.člena: besedilo tega odstavka se črta in nadomesti z besedilom: **»Dijakom in vajencem, ki opravljajo oziroma bi morali v času epidemije opraviti praktična usposabljanja , se le to prekine in se šteje za opravljeno.«**

K 48. in 49. členu: Dodati na vseh mestih sklic na pravilen zakon (ZViS)!

K 9. odst. 56. člena: Naj se uskladi krog delodajalcev s 22. in/ali 28. členom zakona.

K 10. odst. 56. člena: V določbi 10.odst. 56.člena je potrebno določiti rok v katerem je potrebno povrniti sredstva ZZZS v blagajno. V nasprotnem primeru se namreč lahko ogrozi likvidnost zdravstvene blagajne. Prav tako je treba izenačiti roke v 4.odst. za vse delodajalce enako.

K 57. členu: Postavlja se nam vprašanje, zakaj zaposleni delavci, ki po odločbi ZPIZ-a delajo v skrajšanem delovnem času, v preostalem delu pa prejemajo sorazmerno nadomestilo s strani ZPIZ-a, niso vključeni v prejemek sorazmernega enkratnega solidarnostnega dodatka? To nas še zlasti preseneča, ker so do dodatka upravičeni prejemniki nadomestil iz invalidskega zavarovanja, ki so brezposelne osebe iz 4. odstavka tega člena.

Dodatno predlagamo, da se zakon dopolni na način, da se ukrepi predvideni za samozaposlene in postopek njihovega uveljavljanja uporabljajo tudi za dijake in študente, ki delo opravljajo na podlagi izdanih študentskih napotnic in za delavce, ki opravljajo delo na podlagi pogodb civilnega prava (avtorske, delovršne...). Slednji so povsem prezrti, predviden enkratni znesek za študente ni ustrezen za tiste, ki so delali. V sorazmernem deležu naj velja tudi za popoldanske s.p. in tiste, ki delajo na podlagi vrednotnic.

K 66. členu: V prvem odstavku 66. člena je potrebno bolj natančno opredeliti časovno veljavnost ukrepa začasne premestitve in jo omejiti na primere nujnih delovnih potreb (kot to nakazuje tudi naslov člena).

Predlog amandmaja:

Prvi stavek prvega odstavka 66. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Javnega uslužbenca je v obdobju od 1.4.2020 do 31.5.2020, oziroma v primeru podaljšanja veljavnosti začasnih ukrepov iz tega zakona skladno z 20. členom tega zakona, dopustno brez njegovega soglasja v primeru nujnih delovnih potreb začasno premestiti na drugo delovno mesto v okviru istega delodajalca (v nadaljnjem besedilu: začasna premestitev v okviru istega delodajalca), ali na enako ali drugo delovno mesto k drugemu delodajalcu (v nadaljnjem besedilu: začasna premestitev k drugemu delodajalcu).

Menimo, da ni dopustno, da se urejanju z uredbo Vlade prepusti praktično celotna ureditev instituta začasne premestitve. Bistveni elementi in pogoji, pod katerimi se premestitev lahko izvede ali se ne sme izvesti ter možnost pravnega varstva bi morali biti urejeni v zakonu.

Predlog amandmaja:

Za prvim odstavkom 66. člena se dodajo novi drugi, tretji in četrti odstavek, ki se glasijo:

»(2) Začasna premestitev v okviru istega delodajalca in začasna premestitev k drugemu delodajalcu sta dopustni na ustrezno delovno mesto, za katero javni uslužbenec izpolnjuje predpisane pogoje in za katero se zahteva enaka vrsta in raven izobrazbe, kot se zahteva za opravljanje dela, za katerega ima javni uslužbenec sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, ter ga je sposoben opravljati.

(3) Začasna premestitev po prvem odstavku tega člena ni dopustna brez soglasja javnega uslužbenca, če:

- 1. gre za starejšega delavca v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja,*
- 2. gre za javno uslužbenko med nosečnostjo ali v času dojenja,*
- 3. je javni uslužbenec začasno nezmožen za delo zaradi bolezni ali poškodbe ali je odsoten zaradi nege otroka,*
- 4. je javni uslužbenec na materinskem, očetovskem ali starševskem dopustu,*

5. je javni uslužbenec začasno odsoten zaradi zagotavljanja varstva otrok,
6. gre za javnega uslužbenca, ki dela s krajšim delovnim časom od polnega v skladu s posebnimi predpisi,
7. gre za javnega uslužbenca, za katerega zakon, ki ureja delovna razmerja, določa varstvo v času nosečnosti in starševstva v zvezi z nočnim in nadurnim delom,
8. je kraj začasnega opravljanja dela od kraja bivališča, s katerega javni uslužbenec prihaja na delo, oddaljen več kot 50 km v eno smer,
9. gre za invalida,
10. skrbi za otroka s posebnimi potrebami.

(3) Javnemu uslužbencu v času začasne premestitve mirujejo pravice in obveznosti iz prvotne pogodbe o zaposlitvi, vse pravice iz delovnega razmerja pa uveljavlja pri delodajalcu, h kateremu je začasno premeščen skladno s prvim odstavkom tega člena. Po prenehanju veljavnosti sklepa, s katerim je javni uslužbenec začasno premeščen, se delavec avtomatično vrne na delovno mesto, za katero ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi in skladno s to pogodbo o zaposlitvi nadaljuje z delom.

(4) Pri pravicah, ki so vezane na delovno dobo javnega uslužbenca ali na obdobje opravljanja del in nalog na delovnem mestu določene zahtevnosti se šteje, kot da je delavec tudi v času začasne premestitve opravljal delo na delovnem mestu, za katerega ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi.

V dosedanjem drugem odstavku, ki postane nov peti odstavek, se črta besedilo: » , javne uslužbenice, ki jih ni dopustno začasno premestiti«.

Doda se nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Zoper sklep o začasni premestitvi je dovoljena pritožba, če gre za premestitev javnega uslužbenca, katerega začasna premestitev glede na tretji odstavek tega člena ni dopustna, če sklep določa trajanje začasne premestitve, ki presega obdobje veljavnosti iz prvega odstavka tega člena, v katerem je začasna premestitev mogoča ali v primeru premestitve na delovno mesto, ki glede na drugi odstavek tega člena ni ustrezno. O pritožbi odloči tri članska komisija, ki jo imenuje predstojnik delodajalca. Zoper odločitev komisije je mogoče sodno varstvo pred delovnim sodiščem, ki o sporu v zvezi z zakonitostjo sklepa odloča prednostno.«.

K 67. členu: V prvem odstavku 67. člena je potrebno bolj jasno opredeliti obdobje veljavnosti člena, ki omogoča odstop od splošnih omejitev glede dela preko polnega delovnega časa, poleg tega pa so odstopanja prevelika in predstavlja tveganje za varnost in zdravje delavcev in posledično tudi uporabnikov storitev, s katerimi ti delavci delajo. Ni tudi jasno, kaj naj bi v zvezi s postopom in pogoji dela preko polnega delovnega časa po interventnem zakonu z uredbo urejala Vlada. Predlagamo, da se za delo preko polnega delovnega časa, ki presega omejitve dela preko polnega delovnega časa iz ZDR-1, določi višji dodatek za delo preko polnega delovnega časa, in sicer v višini 50%.

Predlog amandmaja:

V prvem odstavku 67. člena se besedilo »času trajanja epidemije« nadomesti z besedilom: »obdobju od 1.4.2020 do 31.5.2020, oziroma v primeru podaljšanja veljavnosti začasnih ukrepov iz tega zakona skladno z 20. členom tega zakona«

V drugem odstavku 67. člena se številka »20« nadomesti s številko »16«, številka »80« pa s številko »40«.

Doda se nov četrti odstavek 67. člena, ki se glasi:

»Javnemu uslužbencu za ure, ki presegajo tedensko ali mesečno omejitev dela preko polnega delovnega časa iz zakona, ki urejajo delovna razmerja, pripada dodatek v višini 50% osnovne plače javnega uslužbenca,

Doda se nov peti odstavek 67. člena, ki se glasi:

»skupno delo preko polnega delovnega časa javnega uslužbenca ne sme presegati letne časovne omejitve, ki jo določa zakon, ki ureja delovna razmerja.«.

V dosedanjem četrtem odstavku, ki postane nov šesti odstavek se pred besedo »pogoje« doda beseda »ostale«.

K 70. členu: V 70. členu je potrebno višino nadomestila določiti na enak način, kot je to določeno za vse ostale zaposlene v RS, kar v predlogu interventnega zakona ureja drugi odstavek 26. člena, v katerem sicer predlagamo črtanje zgodnje omejitve višine nadomestila plače.

Predlagamo tudi, da se v predlogu zakona določi višina nadomestila plače za primer, ko delavec ne dela, vendar ne iz razloga, ker dela ne bi bilo mogoče opravljati ali iz razloga višje sile, temveč zato, ker delodajalec s tem zagotavlja ustrezno število razpoložljivih in zdravih delavcev za primer okužbe delavcev, ki so medtem na delu. Ponekod v javnem sektorju je v tem obdobju delo strateško namenoma organizirano na tak način in se skupine delavcev zamenjujejo. Ne gre torej za to, da delavec ne bi delal zato, ker ne bi bilo dela ali ker dela ne bi bilo mogoče opravljati, temveč za to, da delavec ne dela odločitvi delodajalca, čeprav bi delo sicer lahko opravljal.

Predlog amandmaja:

V 70. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

» Nadomestilo po prvem in drugem odstavku ne sme biti nižje od minimalne plače.«

Dosedanji tretji odstavek postane nov četrti odstavek.

Doda se nov peti odstavek, ki se glasi:

» (5) Če javni uslužbenec dela ne opravlja po nalogu delodajalca zaradi izredne organizacije dela kot posledice epidemije in potreb delovnega procesa, ki zahtevajo določeno število javnih uslužbencev, ki lahko nadomestijo javne uslužbenca, ki delo opravljajo, javnemu uslužbencu v takšnem primeru tudi za čas, ko ne opravlja dela, pripada nadomestilo plače v višini, kot jo določa sedmi odstavek 137. člena Zakona, ki ureja delovna razmerja.«.

K 71. členu: Pozdravljamo nov dodatek za nevarnost in posebne obremenitve, vendar menimo, da odsotnost kriterijev za dodelitev dodatka omogoča preveliko arbitrarnost in diskriminacijo, sploh ker ni prevedeno nobeno pravno sredstvo. Poleg tega menimo, da ob upoštevanju dodatka za delo v rizičnih razmerah po 11. alineji prvega odstavka 39. člena KPJS, s katerim se po predlogu povezuje v smislu zgornje omejitve mogočega prejemka iz tega naslova, dodatek najbolj izpostavljenim zaposlenim dejansko prinaša dodatek v višini dodatnih 35% in ne 100%. Menimo tudi, da bi bilo

primerno, da osnova za obračun novega dodatka za nevarnost in posebne obremenitve ne bi smela biti nižja od minimalne plače.

Predlog amandmaja:

V prvem odstavku 71. člena se na koncu za piko doda nov stavek, ki se glasi:

»Urna postavka za obračun dodatka ne more biti nižja od urne postavke, izračunane od minimalne plače.«

V drugem odstavku 71. člena se za piko doda nov stavek, ki se glasi:

»Do dodatka je upravičen javni uslužbenec, ki opravlja delo na območju, kjer je razglašena epidemija COVID-19.«.

V tretjem odstavku se številka »100« nadomesti s številko »165« in se na koncu doda stavek, ki se glasi: »Dodatek po prvem odstavku tega člena in dodatek po 11. točki prvega odstavka 39. člena KPJS se med seboj ne izključujeta«.

Četrty odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) V javnem sektorju odloči o višini dodatka iz prvega odstavka tega člena v okviru razpona, določenega v petem odstavku tega člena predstojnik ali oseba, ki pri delodajalcu izvršuje pravice in dolžnosti delodajalca, oziroma funkcionar, ki vodi organ, oziroma organ, ki odloča o pravicah in obveznostih zaposlenega, po predhodnem posvetovanju s sindikatom pri delodajalcu, s sklepom. Pri določitvi upošteva stopnjo izpostavljenosti tveganju oziroma prekomerne obremenjenosti ter obseg dodeljenih finančnih sredstev za izplačilo dodatka.«

Doda se nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Javnemu uslužbencu pripada dodatek za nevarnost in posebne obremenitve v višini:

- 100% v primeru neposrednega dela z okuženimi osebami, odkrivanja okuženih oseb in izvaja pooblastil skladno s tem zakonom za namen zaježitve in omejevanja epidemije.*
- 40%-75% v primeru dela z uporabniki in pacienti v dejavnostih, kjer je povečano tveganje za okužbo (zdravstvo, sociala, varovanje ipd.),*
- 20%-50% v primeru dela s strankami ter v primeru rokovanja s predmeti, ki so bili v stiku s strankami,*
- do 50% v primeru neposredne prekomerne obremenitve zaradi nalog, povezanih z obvladovanjem epidemije in odpravo njenih posledic,*
- do 30% v vseh ostalih primerih.«.*

V dosedanjem petem odstavku, ki postane nov šesti odstavek, se pika nadomesti z vejico in za njo doda besedilo: »javni uslužbenec pa ima zoper sklep možnost sodnega varstva pred delovnim sodiščem.«.

V dosedanjem šestem odstavku, ki postane nov sedmi odstavek se na koncu drugega stavka črta pika in doda besedilo: »in pri tem upošteva stopnjo izpostavljenosti tveganju oziroma prekomerni obremenjenosti zaposlenih pri posameznem proračunskem uporabniku.«.

Dosedanji sedmi odstavek postane nov osmi odstavek.

K 76. členu:

Predlagamo črtanje 76. člena. Zavod ne more imeti pristojnosti razpolaganja z delavci delodajalca, ki so na čakanju, ker jih delodajalec lahko kadarkoli pozove na delo in ker jim pogodba o zaposlitvi v času začasnega čakanja na delo ne miruje. Vprašanje prisilnega vpoklica je seveda mnogo širše in tovrstnim rešitvam v sindikatih nasprotujemo. Sindikati smo tudi nasprotovali posebni obliki civilne pogodbe, ki se po Zakonu o kmetijstvu lahko sklepa celo ne glede na splošno prepoved sklepanja

pogodb civilnega prava, če obstajajo elementi delovnega razmerja, zato nasprotujemo odpravi omejitve po predlaganem prvem odstavku 76. člena interventnega zakona.

Predlog amandmaja:

76. člen se črta.

K 94. členu:

Predlagamo, da se v 94. členu doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Prejšnji odstavek se uporablja tudi za povezane družbe delodajalca, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja gospodarske družbe in so posredno vezane na izvajanje storitev iz prvega odstavka.«.

Obrazložitev: Dejstvo je, da posledice neizvajanja javnih storitev nosijo tudi povezane družbe delodajalca, ki za izvajanje javnih storitev oz. javnih služb delodajalca izvajajo posamezne storitve. Zaradi tega jih je potrebno tudi vključiti.

K 97. členu:Določba predlaganega prvega odstavka 98. člena omogoča, da delodajalec lahko ustavi stečaj za štiri mesece kljub neplačevanju plač in prispevkov, saj mu omogoča 4 mesečno obdobje za dobavo dokazil o izpolnjevanju pogojev (med njimi dokazilo, da ne zamuja z izplačilom plač in prispevkov!). To ni sprejemljivo saj izpostavlja delavce velikemu tveganju, da njihovi prispevki ne bodo poravnani, zato bi bila takšna rešitev sprejemljiva le, če Jamstveni sklad prevzame nemudoma vse obveznosti do zaposlenih, česar 98. člen ne rešuje.

Predlog amandmaja:

V prvem odstavku 97. člena se črta besedilo: »in obdobje, v katerem dolжник opraviči svojo zahtevo za odložitev odločanja.«.

K 98. členu: Za sprožitev stečaja s strani zaposlenih se ne zahteva nobeno uveljavljanje pravic pred delovnim sodiščem, zadostuje dokazilo, da delodajalec izpolnjuje pogoje insolventnosti (npr. ni poravnal plač in obveznih prispevkov določeno obdobje), zato je takšna zahteva v prvem odstavku predlaganega 98. člena nesmiselna in otežuje dostop delavcev do pravic iz jamstvenega sklada.

Predlog amandmaja:

V prvem odstavku 98. člena se črta besedilo: »in je delavec predhodno zahteval varstvo svojih pravic v rokih in način, določen v predpisih, ki urejajo delovna razmerja, če mu pravice niso bile priznane v skladu s temi predpisi.«.

K 99. členu: Menimo, da je prestrog pogoj, po katerem bi morali delodajalci vrniti prejeta sredstva skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi v primeru izplačevanja dela plače za poslovno uspešnost (zaposlenim). Zlasti to velja ob dejstvu, da oprostitev plačila prispevkov po tem zakonu ni selektivna in izbirna (za kar bi bilo potrebno podati posebno vlogo), temveč velja avtomatično za vse delodajalce. To bi pomenilo, da predlog zakona dejansko pod grožnjo vračila prejetih sredstev (z zamudnimi obrestmi) prepoveduje izplačila poslovne uspešnosti zaposlenim, in to ne glede na to, da takšno pravico določajo celo nekatere kolektivne pogodbe.

Predlog amandmaja:

V prvem odstavku 99. člena se črta besedilo: »izplačil dela plač za poslovno uspešnost«.

K 102. členu: Oprostitev plačila storitev distribucije TV signala bo zmanjšala prihodke RTV Slovenija, zato predlagamo, da se ta izpad nadomesti iz proračuna, podobno kot pri proračunskih uporabnikih, kjer se storitve javnih služb, ki se ne izvajajo, ne zaračunavajo uporabnikom.

Predlog amandmaja:

Na koncu odstavka 102. člena se doda nov stavek, ki se glasi: »Stroške distribucije TV signala se povrnejo iz sredstev proračuna RS.«.

»Zveza delavskih sindikatov Solidarnost je glede predloga dopolnitve 102. člena zakona vzdržana.«.

K 105. členu: V prvi alineji prvega odstavka je najverjetneje napačen sklic.

K 106. členu: Sklic na 40. člen tega zakona je najverjetneje napačen.

K 108. členu: Upoštevanje vlog, oddanih po Zakonu o interventnih ukrepih na področju prač in prispevkov kot vlog, podanih v skladu s tem zakonom utegne biti v praksi precej problematično, saj je predvidena drugačna vloga, predpisani so drugačni pogoji in upravičenost do pravic iz tega zakona.

Poleg tega predlagamo še:

- Možnost sofinanciranja za čas čakanja na delo in pravice delavcev na zavodu za zaposlovanje bi morale biti **uveljavljene za nazaj**, vsaj od dne razglasitve epidemije, 13.3.2020
- Če velja **nagrada iz 33. čelna tudi za delo na domu**, je to treba jasno zapisati
- Razmisliti je treba, ali bo **nadzor, ki ga opravlja inšpekcija dela** v sedanji kadrovski sestavi le te, dovolj učinkovit
- Manjkajo **določbe o sorazmerni nagradi delavcev, ki so delno upokojeni** (starostno ali invalidsko)
- V določbi **10.odst. 56.člena** je potrebno določiti rok v katerem je potrebno povrniti sredstva ZZS. V nasprotnem primeru se namreč lahko ogrozi likvidnost zdravstvene blagajne

V zvezi s podanim predlogom zakona prav tako opozarjamo, da je predlog zakona v odnosu do določb ZUIPPP v marsičem nejasen oziroma vzpostavlja veliko pravnih vprašanj na katere pa bo, po vsej verjetnosti, **opozorila tudi zakonodajno pravna služba**. Gre zlasti za institut prepovedi odpuščanja, ki je kot takšen določen v ZUIPPP, rokov za uveljavljanje pravic po ZUIPPP in predmetnega predloga zakona, izpolnjevanje pogojev za uveljavljanje pravic (upravičenci), veljavnost ZUIPPP in uveljavljanje pravic po ZUIPPP po prenehanju veljavnosti predmetnega predloga zakona, sklicevanje na posamezne člene v posamičnih določbah predmetnega predloga zakona,

Obravnavani zakon ni bil sprejet v socialnem dialogu, nanj lahko zgolj dajemo pripombe. **Pričakujemo, da bomo pri oblikovanju drugega paketa zakona vključeni že v samem začetku nastajanja zakona na način, kot ga predvidevajo pravila o delovanju ESS ter da se bo le ta nastajal znotraj socialnega dialoga.** Evropska komisija (in praksa nekaterih držav) zelo jasno nakazuje, da je aktivno sodelovanje socialnih partnerjev pri iskanju rešitev in oblikovanju konkretnih predlogov (ki se udejanjijo v zakonski določbi) ključnega pomena za preprečevanje negativnih posledic epidemije na gospodarskem in socialnem področju. Predvideno pa je tudi poročanje socialnim partnerjem na Evropski ravni o vključenosti socialnih partnerjev pri oblikovanju in sprejemanju ukrepov na nacionalni ravni. Čim prej je treba torej vzpostaviti tako formalni kot dejanski socialni dialog na ravni ESS.

Zveza Svobodnih sindikatov Slovenije
Predsednica Lidija Jerkič, l.r.

Pergam – konfederacija sindikatov Slovenije
Predsednik Jakob Počivavšek, l.r.

Konfederacija sindikatov 90 Slovenije
Predsednik Peter Majcen, l.r.

KNSS-Neodvisnost
Predsednica Evelin Vesenjak, l.r.

Slovenska zveza sindikatov Alternativa
Predsednik Zdenko Lorber, l.r.

Zveza delavskih sindikatov Slovenije – Solidarnost
Predsednik Albert Pavlič, l.r.

Poslano tudi:

- Sredstva javnega obveščanja

Poslano na e-naslove.